שליחותו של גונאר יארינג הסתיימה ב־כישלון, יעלה מחדש את רעיון המדינה ה־פלסטינית כצעד מעשי לשלום ישראלי־ערבי.

הדבר התפרש כניצחון לקו של כנעאן, שהיריבה גם לקיים מגע אישי עם חוסיין ועם מנהיגים ערביים אחרים. בשובו ממסעו־תיו לעמאן, היה מביא עימו את הדינארים הדרושים להידוק הקשרים בין אוכלוסיית הגדה המערבית לבין עמאן.

לפני כשבועיים נסע שוב לעמאן — אולם הוא חזר בידיים ריקות. הדינארים הי־עברו לשכם באמצעות שליח אחר.

השבוע באה תפנית חמורה עוד יותר: אל־דיפאע, המופיע בעמאן, תקף קשות את כנעאן, הגדיר אותו כמשתף־פעולה עם ישר־אל. העילה היתה קאריקאטורה של הצייר זאב, שהופיעה על עמוד שלם בהארץ, תחת הכותרת „קפה מסעדה לילות כנען." גראו בה סועדים את ליבם גם משה דיין, גם חוסיין, גם איש אל־פתח וגם אל־ג'עברי.

סולחה או קרע? אבל לא המטעמים שהוא מגיש לדיין עוררו את חמת אל־דיפאע. סיבת ההתקפה — מאחריה עמד, כפי הנראה, ראש הממשלה בהגי'ת אל־תלהוני — היתה עמוקה יותר, פוליטית מעיקרה.

מה שהרגיז את תלהוני — ובוודאי גם את חוסיין — היתה קריאתו של כנעאן לערוך בחירות בגדה המערבית. אומנם בחי־רות עירוניות — אבל כוונתן מדינית. על־פי תוצאת הבחירות, יוכלו מנהיגי הגדה לקבוע אם האוכלוסייה מצדדת במדינה עצמאית, שתחתום על חוזה שלום עם ישראל — או אם רצונם להישאר חלק מירדן.

היתה זו הסכמה כימעט מפורשת לעמדתו של אל־ג'עברי, הדורש כינון קונגרס פלסטי־ני שייזום הקמת מדינה עצמאית.

מכיוון שחוסיין עצמו הכריז, לפני שבו־עיים, כי יהיה מוכן לוותר על ריבונותו בגדה המערבית, נראה זעמו של אל־דיפאע מוזר. אולם כאשר מדבר חוסיין על מדינה פלסטינית, הוא מתכוון להשתמש בה כקלף לטובתו, בעת מיקוח עם ישראל. כאשר מדבר כנעאן על אותו הדבר — שוב לא נשאר בידי חוסיין הקלף החשוב, ואין ישר־אל חייבת להבטיח לו דבר תמורת „פיתרון פלסטיני."

מה שלא היה ברור, בסוף השבוע, היה אם ירחיק כנעאן לכת בכיוון הפלסטיני, או שמא תושג סולחה בינו ובין עמאן.

מפלגות

לאחר הנפילה

בוקר־בוקר, ארבעה ימים בשבוע, מניע מזה כחצי שנה למחלקת התערוכות של בית־החרושת לגומי בקיבוץ עין־שמר פועל לבן־שיער ובעל מרץ רב. יתר הפועלים כבר התרגלו לנוכחותו, על־אף שעד לפני זמן לא רב היה יעקב („קובה") ריפתין אחד ממנהיגיה הבולטים של מפ"ם, ח"כ בהמשך קדנציות. יום־העבודה שלו הוא בן שש שעות, ככל החברים שעברו את גיל ה־60.

„כפועל — טוב לי מאוד," התוודה, כשיחה עם כתב העולם הזה. „אני חושב שזאת היא הזדמנות בלתי־רגילה — בשביל אדם ש־נימצא בצמרת של תנועה חלוצית במשך תקופה ממושכת — לחזור במיקצת להיי העבודה. זה עוזר להבחין בין עיקר וטפל, ובדרך־כלל, לא תמיד השיגרה של פעולה ציבורית היא ענין טוב."

ריפתין לא התעלם מהעובדה, כי לא הוא בחר בשיבה לחיי העבודה: „אני הולך בדרך זו לאחר שמחנה מסויים בתוך מפ"ם החליט על הדחתי ממוסדות מרכזיים של המפלגה."

מלחמה חופשית. ריפתין (61) נחשב כקיצוני ובשמאלי שבין ראשי מפ"ם. אך הוא טוען: „אצלי, שאלת ה־שאלות היא למנוע את חידוש המלחמה." הוא חושב כי על ברית־המועצות, יחד עם ארצות־הברית, להגיע להסכם שיכפה שלום בין ישראל ובין מדינות ערב. „אני מעדיף הסדר כפוי על מלחמה חופשית!" הסביר. „לטובת ישראל, מוטב הסכם בין המעצמות מאשר החרפת הניגוד בין המעצמות."

והוא מציע: מכיוון שאין סיכוי ריאלי להסכם ישיר על ישראל לקבל את הצעת־הפשרה: החלטת מועצת־הביטחון מה־22 ב־נובמבר. „על ישראל להגיש לוח־זמנים לבי־צוע כל ההחלטות: גבולות בטוחים, נסיגה ופליטים... אבל אין מקום למשא־ומתן על תיקוני־גבולות."

אחרת, הוא רואה את הסכנה הגדילה באופק: התערבות סינית.

שלטון המנגנון. לגבי המערך העתיד לקום בין מע"י ומפ"ם, יש לו עמדה ברורה:

„המיפלגה צריכה להיות כתובת לפוע־לי, שיראה בה מיפלגה שלו ויוכל לפנות אליה. ברור לי ששילטון המערך יהיה שילטון המנגנונים. שנית: מפ"ם היא המיפלגה ה־ציונית היחידה שיש בה יהודים וערבים. לדעתי, אם הולכים יחד עם מיפלגה בה נימצאים אנשי ארץ־ישראל השלימה ויש בה אקטיביסטים, אין הדבר הזה עומד בהתאמה לעיקרון המרכזי של אחות־עמים

שלב של ימור. למרות שריפתין טוען כי „יש לי סיפוק מעצם העבודה וגם מהחברה", בעיקר הצעירים," אין הוא חושב להסיק את פעילותו הפוליטית. „זו רק שאלה של בסיס, צורה ועיתוי."

כי לדעתי, „קיום של שמאל ציוני־סוציאלי־סטי עצמאי — זה הברת אובייקטיבי־היסטו־רי בשביל מדינת־ישראל ובשביל פועלי ישר־אל. אני גם לא רואה את הפרסונה שלי בתוך המערך עם מפא"י על סיעותיה.

„את החלטתי האישית אקבע רק אחרי שאלמד את החלטות ועידות מפ"ם, את דיעות החברים המסכימים איתי ושל אלה שאינם מסכימים איתי."

בינתיים, בשעות הפנאי מעבודתו בבית־החרושת, הוא עוזר לגבש את קבוצת ה־מתנגדים למערך, בקרב מפ"ם. אם תעשה קבוצה זו את הצעד הגורלי, ותייסד סיעה נפרדת בתוך מפ"ם או מחוצה לה — ייתכן כי אז יאלץ קובה ריפתין להינתק מהקיבוץ בו חי וגידל שלושה בנים.

משטרה

יש שווים יותר

„ליידיש פירסט!" אמרו שוטרי הניידת שעצרה את הסוסיתא והפולקסוואגן על חצ־יית רמזור באור אדום.

לכן ניגשו קודם לפולקסוואגן, רשמו דו"ח לנהגת שישבה בתוכה. אחר־כך התפנו לט־פל בסוסיתא, ולא שעו לטענות נהגה, יוסף מימרן, שהוא נאשם על לא עוול בכפו.

מימרן (46) האמין באמת כי נסע באור ירוק, לכן פנה לנפה הצפונית של משטרת תל־אביב בבקשה לבטל את הדו"ח שהוגש נגדו. הוא נענה בשלילה, החליט להילחם.

בבית־המישפט לתעבורה כפר באשמה, חקר ביסודיות את השוטר מרקו מוסקוביץ, עד־התביעה היחיד. „איך אתה טוען שה־ניידת היתה אחרי בצומת, בה בשעה שע־שית דו"ח לנהגת שנסעה אחרי?" היקשה.

„אני לא זוכר שום נהגת," השיב השוטר־העד בביטחון.

„לא זוכרת!" לבקשת מימרן דחה השופט חיים אנסין את המשך הדיון, כדי לאפשר לו להביא את הנהגת כעדת־הגנה. הוא ידע כי מיספר הדו"ח של אותה נהגת צריך להיות קטן משלו במיספר אחד, פנה למטה הארצי של משטרת־ישראל בבקשה שימצאו את הדו"ח וימסרו לו את שם ה־נהגת.

הוא המתין עד יום לפני מועד המשך מישפטו. כאשר לא הגיע לידיו מאומה, למרות שהובטח לו כי יקבל את הפרטים המבוקשים בדואר, החליט לפנות בעצמו ל־מטה הארצי. רק לאחר שאיים שם בשערו־רייה נתן לו אחד השוטרים את שמה וכתוב־תה של הנהגת, והוסיף: „אל תגיד שאני נתתי לך את זה."

מימרן נסע לביתה של הנהגת, מריאנה קופל, בשכונת רימון, נידהם כשזו סירבה להעיד לטובתו. „אינני זוכרת אותך," אמ־רה. „מעולם לא ראיתי את פניך!"

15 לירות פחות. רק אחרי שהוזמנה על־פי צו בית־המישפט, הופיעה הגברת קופל (40) על דוכן־העדים. היא סיפרה ש־היא זוכרת את המיקרה של הדו"ח על אי־ציות לאור אדום ברמזור, אך חזרה בתוקף על טענתה: „אינני מכירה את הנאשם, ולא ראיתי אותו שם."

העדות הועילה למימרן רק במעט: הוא הורשע ונידון לתשלום קנס בסך 35 ל"י — 15 ל"י פחות מסכום ברירת־הקנס.

כאשר ניסה לברר מה עלה בגורלו של הדו"ח שקיבלה הגברת קופל — היא סיר־בה להשיב. רק מאוחר יותר התברר ליוסף מימרן, כי הדו"ח שנרשם נגד מריאנה קופל, אשתו של סגן־ניצב ליאו קופל מהמחלקה לתפקידים מיוחדים במשטרת־ישראל — בוטל.

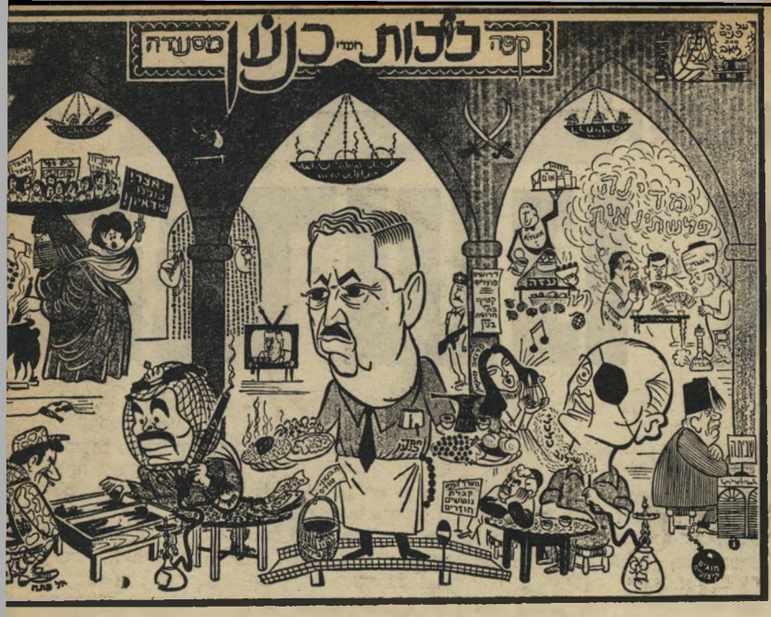

חמדי כנעאן (ציור של זאב ב„הארץ")
הדינארים נשלחו עם נכבד אחר

קציני מצריים למדו שחקנים להילחם הערבים מנצחים – בסרט

ב מצריים יכולים מפיקים פרטיים להפיק סרטים על חשבונם, לעשיית רווחים. אבל סרטים גדולים, המצריכים השקעות גדולות — מפיקים בהשתתפות הממשלה. אחד מאלה הוא שחר האיסלאם.

העיתונים המצריים מתארים אותו כסרט החשוב ביותר שהופק שם מזה עשר שנים, ומלבד הכסף, מושקע בו ידע היסטורי רב. הוא מתאר את צעדיו הראשונים של הנביא מוחמד, בערך באותה הילה סינמאסקופית בה תוארו חיי ישו בסרטים אמריקאיים.

אלא שליצירה המצרית יש גם השלכה אקטואלית. העלילה העיקרית בו מתארת את המלחמה בין השבטים הערביים של מוחמד, לבין שבטי היהודים שחיו אז בחצי האי ערב. כי, לפי התסריט, זממו היהודים לחסל את מוחמד, שתורתו איימה על עצם קיומם ועל פרנסתם מסחר־משקאות ורבית.

היהודים הוכנעו אז על־ידי מוחמד — ובשחר האיסלאם הם יוכנעו שוב, בהרחבה מירבית. הכוונה הברורה: לגייס את הדת למלחמה ביהודים, המתוארים כשפלים.

★ ★ ★

ג יבור הסרט הוא שחקן בשם עלי שריף, המופיע בתפקיד בנו של שייך גדול. יום אחד הוא מבקר בעיר מדינה, שומע את התושבים מספרים בהתלהבות על הנביא החדש מוחמד בן עבדאללה הקוריישי. הוא הולך אל מוחמד — והופך למצביא תחת דגלו.

מוחמד עצמו אינו מופיע בסרט. אולי בגלל עלילת־האהבה, בין שריף לבין הכוכבת היפה סועד חוסני. היא שיפתה במאהלו של שייך ירים, ושריף זוכה בה אחרי שהוא מביס את היהודים בקרב אכזרי.

כדי לשוות לקרב זה את מלוא החשיבות המגיעה לו, היקצה הצבא המצרי שורה של קצינים בכירים, שידריכו את הבמאי בענייני אסטרטגיה ומלחמה. החזרות על הקרב יימשכו שבועיים תמימים. צילום סצינות המלחמה — שבוע. זה יהיה ניצחון כזה, שמלחמת ששת־הימים תחויר לעומתו.

המצביא הגיבור עלי שריף
— יחווירו מול הנצחון הזה

שיפחה טועד חופני
הישגי ששת הימים —